

З А К О Н

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СРЕДЊОЈ ШКОЛИ

Члан 1.

У Закону о средњој школи ("Службени гласник Републике Србије" бр. 50/92, 53/93, 67/93, 48/94 и 24/96), члан 8. мења се и гласи:

"У школи су забрањене активности којима се угрожавају или омаловажавају групе и појединци по основу расне, националне, језичке, верске или полне припадности, односно политичког опредељења, као и подстицање таквих активности.

У школи је забрањено физичко кажњавање и вређање личности ученика."

Члан 2.

Члан 10. мења се и гласи:

"Управни надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу њега врши Министарство просвете и спорта (у даљем тексту: Министарство просвете), у складу са законом.

Министарство просвете врши управни надзор:

- 1) надзором над законитошћу рада школе;
- 2) надзором над законитошћу аката школе, кад она на основу закона решава о правима, обавезама и правним интересима грађана.

Инспекцијски надзор, као поверени посао, обавља општинска, односно градска управа.

Стручно–педагошки надзор над радом школе и дома ученика врши Министарство просвете.

Министарство просвете врши стручно–педагошки надзор:

- 1) праћењем и контролом обављања образовно–васпитног, стручног и васпитног рада школе, односно дома ученика;
- 2) инструктивним и саветодавним радом са наставницима, стручним сарадницима, васпитачима и сарадницима у настави;
- 3) вредновањем квалитета рада школе, односно дома ученика и вредновањем квалитета рада наставника и сарадника."

Члан 3.

У члану 24. после става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

"Наставни план и програм верске наставе споразумно доносе министар просвете и спорта (у даљем тексту: министар просвете) и министар вера, на усаглашени предлог традиционалних цркава и верских заједница (Српска православна црква, Исламска заједница, Католичка црква, Словачка евангеличка црква а.в., Јеврејска заједница, Реформатска хришћанска црква и Евангеличка хришћанска црква а.в.), у складу са законом.

Влада Републике Србије образује комисију за усаглашавање предлога програма верске наставе традиционалних цркава и верских заједница, предлога уџбеника и других наставних средстава, за давање мишљења министру просвете у поступку избора просветних саветника за верску наставу и за праћење организовања и остваривања програма верске наставе."

Досадашњи ст. 2. до 4. постају ст. 4. до 6.

Члан 4.

У члану 25. додаје се став 2. који гласи:

"Уџбенике и друга наставна средства за верску наставу одобрава министар просвете на усаглашени предлог традиционалних цркава и верских заједница, у складу са законом."

Члан 5.

У члану 26. став 1. после речи : "обавезне" додаје се запета и реч: "изборне".

Члан 6.

У члану 27. после става 2. додају се нови ст. 3. до 5. који гласе:

"Изборни предмети су верска настава и други предмет етичко-хуманистичког садржаја који утврди министар просвете и остварују се у складу са наставним планом и програмом за одговарајућу школу, без обзира на број ученика.

Ученик је обавезан да приликом уписа у први и сваки наредни разред школе изабере један од предмета из става 3. овог члана.

Предмет који је ученик изабрао обавезан је за ученика у тој школској години."

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 6. и 7.

Члан 7.

У члану 30. став 1. речи:" до 30 часова" замењују се речима:"до 31 час", речи:"до 32" замењују се речима: "до 33", а речи:" до 40 часова" замењују се речима:"до 41 час".

Члан 8.

У члану 41. став 1. речи: "и августовском" бришу се.

У ставу 2. речи:"до 1. јуна" замењују се речима: "до 1. маја".

Члан 9.

У члану 42. став 9. брише се.

Став 10. мења се и гласи:

"Министар просвете утврђује: садржину, време, место и начин полагања квалификационог, односно пријемног испита; основе, мерила и поступак за рангирање и упис у школу; ближе услове за вредновање учешћа ученика осмог разреда на такмичењима и врсте такмичења чија се места вреднују."

Члан 10.

У члану 48. после става 3. додају се нови ст. 4. до 6. који гласе:

"Успех ученика из изборних предмета оцењује се описно, на основу критеријума које утврди министар просвете.

Министар просвете, на заједнички предлог Министарства вера и традиционалних цркава и верских заједница, утврђује критеријуме и начин оцењивања ученика који похађа верску наставу.

Оцена из изборног предмета не утиче на општи успех ученика."

Досадашњи ст. 4. до 7. постају ст. 7. до 10.

Члан 11.

У члану 70. после става 11. додају се ст. 12. до 14. који гласе:

"Врсту стручне спреме наставника верске наставе утврђује министар просвете на заједнички предлог Министарства вера и традиционалних цркава и верских заједница.

Листу наставника верске наставе утврђује министар просвете на предлог традиционалних цркава и верских заједница.

Наставника верске наставе упућује у школу традиционална црква и верска заједница са утврђене листе за сваку школску годину."

Члан 12.

У члану 73. став 2. мења се и гласи:

"Одредба става 1. овог члана не односи се на наставника верске наставе, који са школом у коју је упућен закључује уговор о раду на 12 месеци за сваку нову школску годину."

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

"Изузетно, школа може да заснује радни однос на одређено време са наставником, односно сарадником, када због хитности посла није могуће расписати конкурс – до доношења одлуке по конкурс; када се на конкурс не пријави ниједан кандидат или се пријаве кандидати који не испуњавају прописане услове – најдуже од завршетка школске године."

Члан 13.

У члану 78. став 2. мења се и гласи:

"У току стручног усавршавања наставник, односно сарадник може да стекне звања: педагошки саветник, ментор, инструктор и виши педагошки саветник."

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

"Програме и начин организовања сталног стручног усавршавања, услове и поступак напредовања, стицање звања у току усавршавања наставника, односно сарадника и образац уверења о савладаном програму прописује министар просвете. У ту сврху могу се формирати и регионални центри за напредовање и стицање звања наставника".

Члан 14.

У члану 80. став 1. мења се и гласи:

"Наставника, односно сарадника који: својим образовно–васпитним радом не остварује циљ и задатке образовања и васпитања; не остварује наставни план и програм; својим понашањем угрожава или омаловажава групе и појединце по основу расне, националне, језичке, верске и полне припадности, односно политичког опредељења, или подстиче на такво понашање; физички кажњава или вређа личност ученика, директор школе удаљава из наставе до доношења одлуке у дисциплинском поступку."

Члан 15.

Члан 86. мења се и гласи:

"Директор руководи радом школе.

За директора школе може да буде изабрано лице које има високо образовање и испуњава услове за наставника одговарајуће школе, односно психолога или педагога, има положен стручни испит и најмање пет година радног стажа у школи.

Директора школе, чији је оснивач Влада, бира на основу конкурса школски одбор, по прибављеном мишљењу наставничког већа школе.

Министар просвете даје сагласност на одлуку школског одбора о избору директора у року од 15 дана од дана достављања одлуке.

Даном достављања сагласности из става 4. овог члана одлука о избору постаје коначна.

Учесник конкурса незадовољан одлуком о избору остварује право на судску заштиту у управном спору.

Ако министар просвете не да сагласност из става 4. овог члана, школски одбор расписује нови конкурс.

Директора школе коју оснива друго правно или физичко лице бира оснивач.

Директор школе бира се на период од четири године, најдуже два мандата.

Мандат директора тече од дана ступања на дужност.

О правима, обавезама и одговорностима директора одлучује школски одбор".

Члан 16.

У члану 87. став 2. после речи: "за унапређивање" додају се речи: "и усавршавање", а речи: "предузима мере у случају" замењују се речима: "предузима мере ради извршавања налога просветног инспектора и просветног саветника и у случају".

Члан 17.

Члан 88. мења се и гласи:

"Дужност директора школе престаје: истеком мандата, на лични захтев, стицањем услова за престанак радног односа и разрешењем. Одлуку о престанку дужности директора доноси школски одбор.

Разрешени директор остварује права као запослени за чијим је радом престала потреба.

Школски одбор разрешиће директора дужности пре истека мандата ако је утврђено да школа не остварује прописани наставни план и програм или га остварује са утврђеним, односно неотклоњеним недостацима и неправилностима; ако је школа, односно директор одговоран за прекршај из члана 109. овог закона; ако надлежни орган утврди да несавесно или нестручно обавља послове директора; ако не предузима одговарајуће мере према наставнику, односно сараднику који не извршава своје радне обавезе, физички кажњава или вређа личност ученика; ако се у школи не води прописана евиденција; ако се јавне исправе издају супротно овом закону; ако изабере наставника, односно сарадника који не испуњава услове утврђене законом; ако не обезбеди чување и заштиту школске евиденције, документације и имовине школе; ако се у току мандата утврди да не испуњава услове за наставника, односно сарадника школе, губитком држављанства и у другим случајевима у складу са законом.

Директора школе коју оснива друго правно или физичко лице разрешава оснивач."

Члан 18.

После члана 88. додаје се члан 88а који гласи:

"Члан 88а

Вршиоца дужности директора школе поставља школски одбор до избора директора, а најдуже на шест месеци. Одлука о постављењу вршиоца дужности директора не подлеже сагласности министра просвете.

Ако вршиоцу дужности директора школе истекне мандат, а школски одбор не изабере директора школе по расписаном конкурс, вршиоца дужности директора поставља министар просвете.

Вршиоцу дужности директора мирује радни однос на радном месту са кога је постављен за вршиоца дужности директора за време док обавља ту дужност.

Услови за избор, права, обавеза и одговорности директора школе односе се и на вршиоца дужности директора."

Члан 19.

Члан 89. мења се и гласи:

"Школски одбор је орган управљања у школи.

Чланове школског одбора именује и разрешава скупштина општине, односно скупштина града. Изборни период је четири године.

Школски одбор има девет чланова. По трећину чланова предлажу наставничко веће и савет родитеља тајним изјашњавањем, а трећину Министарство просвете."

Члан 20.

Члан 90. мења се и гласи:

"Школски одбор:

- 1) доноси статут школе;
- 2) доноси годишњи програм рада школе;
- 3) одлучује о пословању школе и наменском коришћењу остварених сопствених прихода, у складу са законом и финансијским планом школе;
- 4) усваја извештај о пословању и годишњи обрачун;
- 5) одлучује о коришћењу средстава за инвестиције и инвестиционо одржавање;
- 6) расписује конкурс за избор директора, наставника, односно сарадника;
- 7) разматра успех ученика и предузима мере за побољшање услова рада школе и остваривање образовно–васпитног рада;
- 8) врши друге послове утврђене законом, актом о оснивању и статутом.

Седници школског одбора присуствује и учествује у раду, без права одлучивања, представник организације ученика школе.

Школски одбор доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова."

Члан 21.

После члана 90. додаје се нови поднаслов 2а и члан 90а који гласе:

"2а Савет родитеља

Члан 90а

У школи се образује савет родитеља.

Савет родитеља чини по један представник родитеља ученика сваког одељења у школи.

Савет родитеља: разматра успех ученика у учењу и владању, намену коришћења средстава остварених радом ученичке задруге, проширеном

делатношћу школе, од донација и средстава родитеља у посебном фонду школе, услове за рад школе, услове за остваривање екскурзија и друга питања утврђена статутом школе; предлаже мере за унапређивање успеха у учењу и владању и мере за унапређивање услова за рад школе.

Савет родитеља има право да своје предлоге, питања и ставове упућује школском одбору, директору, односно стручним органима школе.

Начин рада савета родитеља уређује се статутом школе."

Члан 22.

После члана 92. додаје се поднаслов 4. и члан 92а, који гласе:

"4. Секретар школе

Члан 92а

Управне, нормативно–правне и друге правне послове у школи обавља секретар школе.

Послове секретара школе може да обавља лице са одговарајућом високом стручном спремом и положеним стручним испитом.

Врсту стручне спреме, програм, садржину, начин, рокове и орган управе пред којим се полаже стручни испит за секретара школе прописује министар просвете."

Члан 23.

После члана 102. додају се три члана који гласе:

"Члан 102а

Школа поништава јавну исправу из члана 100. став 2. овог закона ако утврди:

- 1) да није издата на прописаном обрасцу;
- 2) да ју је потписало неовлашћено лице;
- 3) да није оверена печатом у складу са законом;
- 4) да није издата на језику и писму у складу са законом;
- 5) да није издата на основу прописане евиденције или да подаци у исправу не одговарају подацима у јавној евиденцији;
- 6) да ималац није савладао прописани наставни план и програм, односно није положио прописане испите у складу са овим законом.

Ако школа не поништи исправу из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана сазнања, поништиће је Министарство просвете.

Члан 102б

Јавну исправу из члана 100. став 2. овог закона поништиће Министарство просвете ако утврди да је неовлашћено издата.

Исправа коју на прописаном обрасцу изда организација која обавља делатност образовања по ваншколским прописима или која садржи назив образовног профила који се стиче у школи – ништава је.

Члан 102в

Школа, односно Министарство просвете оглашава поништену јавну исправу у "Службеном гласнику Републике Србије".

Члан 24.

У члану 105. после става 5. додају се нови ставови 6. и 7. који гласе:

"Осим средстава из ст. 2. и 3. овог члана школа остварује сопствене приходе по основу: донација, спонзорства, уговора и других правних послова.

Средства из става 6. овог члана воде се у оквиру редовног рачуна школе."

Члан 25.

Назив главе X. мења се и гласи:

"X. НАДЗОР НАД РАДОМ ШКОЛЕ"

Члан 26.

Члан 108. мења се и гласи:

"У вршењу надзора над законитошћу рада школе Министарство просвете:

1) предлаже, односно покреће поступак за оцену законитости општих аката школе;

2) забрањује рад школе ако утврди да школа не испуњава услове за рад утврђене овим законом или не остварује законом утврђене циљеве и задатке;

3) налаже извршавање законом утврђених обавеза;

- 4) покреће иницијативу за другачије уређивање законом уређених односа;
- 5) предузима друге мере за које је овлашћено законом."

Члан 27.

После члана 108. додају се седам чланова који гласе:

"Члан 108а

Надзором над законитошћу аката Министарство просвете контролише законитост управних аката школе и предузима мере за које је овлашћено законом.

Члан 108б

Министарство просвете врши непосредан инспекцијски надзор са свим овлашћењима ако га општинска, односно градска управа не врши.

По жалби против првостепеног решења општинске, односно градске управе донетог у вршењу инспекцијског надзора решава Министарство просвете.

Члан 108в

Послове инспекцијског надзора врши просветни инспектор.

Просветни инспектор:

- 1) контролише поступање школе у погледу придржавања закона, других прописа и општих аката;
- 2) врши увид у наменско коришћење средстава којима располаже школа;
- 3) врши преглед школе у поступку утврђивања испуњености услова за почетак рада и обављање делатности;
- 4) предузима мере ради остваривања права и обавеза ученика и родитеља, наставника, односно сарадника и директора;
- 5) контролише поступак уписа и поништава упис ако је обављен супротно овом закону;
- 6) контролише испуњеност прописаних услова за спровођење испита;
- 7) врши преглед прописане евиденције коју води школа и утврђује чињенице у поступку поништавања јавних исправа које издаје школа;
- 8) забрањује спровођење радњи у школи које су супротне овом закону;

9) наређује отклањање неправилности и недостатака у одређеном року;

10) наређује извршавање прописане мере која није извршена;

11) подноси пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ, односно захтев за покретање прекршајног поступка;

12) обавештава други орган ако постоје разлози за предузимање мера за које је тај орган надлежан и обавља друге послове у складу са законом.

Просветни инспектор Министарства просвете има, у односу на органе којима је поверено вршење инспекцијског надзора, права и дужности утврђене законом којим се уређује државна управа.

Члан 108г

Послове просветног инспектора може да обавља:

– дипломирани правник са положеним стручним испитом за рад у органима државне управе или за секретара школе и најмање три године радног стажа у државним органима, школи или органима локалне самоуправе;

– лице са одговарајућом високом стручном спремом, положеним стручним испитима у области образовања и за рад у органима државне управе и најмање пет година радног стажа у области образовања.

Члан 108д

Послове стручно–педагошког надзора врши просветни саветник.

Просветни саветник:

1) остварује непосредан увид у рад школе, односно дома ученика, наставника, сарадника, односно васпитача и директора;

2) присуствује извођењу наставе, испита и других облика образовно–васпитног рада;

3) вреднује квалитет рада школе, односно дома ученика;

4) прати и проучава савремена искуства у остваривању наставе и других облика образовно–васпитног рада и пружа стручну помоћ наставницима, односно сарадницима и директору;

5) учествује у припреми, извођењу и оцењивању нових облика и метода наставе;

6) предлаже министру просвете и надлежним органима предузимање неопходних мера за отклањање неправилности, недостатака и за унапређивање образовно–васпитног, стручног, односно васпитног рада.

Члан 108ђ

Послове просветног саветника може да обавља лице са одговарајућом високом стручном спремом, које се истиче у струци, има објављене радове и најмање звање ментора, положеним стручним испитима у области образовања и за рад у органима државне управе и најмање 10 година радног стажа у области образовања.

Члан 108е

Начин вршења стручно–педагошког надзора и мерила за вредновање квалитета рада школе, односно дома ученика ближе уређује министар просвете."

Члан 28.

У члану 109. став 1. речи:"од 500 до 5.000 нових динара" замењују се речима: "од 10.000 до 50.000 динара".

Тачка 10. мења се и гласи:

"10. угрожава или омаловажава групе и појединце по основу расне, националне, језичке, верске или полне припадности, односно политичког опредељења, подстиче такве активности или не предузме мере за њихово спречавање (члан 8. став 1);".

После тачке 10. додаје се тачка 11. која гласи:

"11. не удаљи из наставе наставника, односно сарадника у случајевима из члана 80. став 1. овог закона."

У ставу 2. речи:"од 100 до 1000 нових динара" замењују се речима:"од 1.000 до 10.000 динара".

Члан 29.

Скупштина општине, односно скупштина града именовате чланове школског одбора у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 30.

Школа ће усагласити своју организацију и рад и изабраће савет родитеља у року од месец дана од дана ступања на снагу овог закона.

Школски одбор ће изабрати директора школе у року од два месеца од дана свог конституисања.

Члан 31.

Министарство просвете решењем ће утврдити број запослених у општинској, односно градској управи за обављање послова просветног инспектора у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Општинска, односно градска управа актом о унутрашњој организацији и систематизацији послова и задатака у општинској, односно градској управи, утврдиће радна места за обављање послова просветног инспектора у складу са овим законом и актом Министарства просвете из става 1. овог члана, у року од 30 дана од дана ступања на снагу тог акта.

Општинска, односно градска управа преузеће школске надзорнике који испуњавају услове за просветног инспектора, а који имају пребивалиште на територији општине, односно града у року од 30 дана од дана ступања на снагу акта о унутрашњој организацији и систематизацији.

Члан 32.

Запослени у школи који је до дана ступања на снагу овог закона обављао послове секретара школе, а не испуњава услове у погледу степена и врсте стручне спреме, може да обавља ове послове најдуже до краја школске 2004/2005. године.

Запослени из става 1. овог члана распоређује се на друге одговарајуће послове, а ако таквих послова нема, остварује права запосленог за чијим је радом престала потреба.

Члан 33.

Секретар школе који испуњава услове у погледу степена и врсте стручне спреме, може и даље да обавља послове свог радног места под условом да у року од две године од дана доношења програма из члана 22. овог закона положи стручни испит.

Секретар школе са положеним правосудним или стручним испитом за рад у органима државне управе ослобађа се полагања стручног испита.

Члан 34

Школски надзорници морају најкасније до краја школске 2002/2003. године стећи најмање звање ментора да би обављали послове просветног саветника.

Одредба члана 108ђ овог закона у делу који се односи на звање ментора ступа на снагу почетком школске 2003/2004. године.

Члан 35.

Одредбе чл. 6. и 10. овог закона примењиваће се на ученике који се уписују у I разред почев од школске 2002/2003. године.

Члан 36.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".